

Hořejší rybník (Koupaliště) – poznámky k historii

Vodní nádrž o ploše 0,58 leží na Kopřivnickém potoce poblíž bývalého Šimáňovského (dříve Mikšovského) mlýna. Napájena byla ze zaniklého Kopřivnického rybníka a vodu odváděla do Dolejšího rybníka bezprostředně u mlýna.¹ Kdy a za jakých okolností byla založena, není známo. Možná se jí týká již zápis ze 7. 3. 1616 v kasejovické městské knize o prodeji rybníčku „pod trávníkem Jana Kožišníka a nad trávníkem Karlovic“ panem Joachimem Kryštofem Hubkou z Černčic sousedu a primátorovi městečka Václavu Vorlíčkovi za 13 kop míšeňských grošů.² Kartograficky je každopádně rybník na Kopřivnickém potoce pod lesem Křenčí poprvé zachycen na mapě josefského vojenského mapování, prováděného v letech 1764–1768.³ V době vzniku Stablního katastru kolem roku 1837 byl zřejmě načas přeměněn na louku. Na takzvaném císařském otisku mapy katastrálního území Kasejovice je sice zanesen jako vodní plocha, indikační skizza – příruční mapa, do níž se zaznamenávaly změny, pocházející ovšem z téže doby – jej označuje jako „Wiese“ (louka). Majitelem byl stejně jako v případě Dolejšího a Kopřivnického rybníka Vavřinec Cigler, tehdejší mlynář na Mikšovském mlýně (čp. 208).⁴ Při dalším vojenském mapování v letech 1877–1880 tu byl již zase rybník.⁵

O zřízení veřejného koupaliště se v Kasejovicích začalo uvažovat již ve druhé polovině 20. let minulého století. V kronice města se dočítáme, že roku 1927 projednalo městské zastupitelstvo žádost místních spolků o přidělení pozemku o výměře 500 m² k jeho zřízení. Hlavním iniciátorem byla přirozeně tělocvičná jednota Sokol, která si při koupališti chtěla zřídit také letní cvičiště. Jako ideální místo se záhy ukázal Hořejší rybník. Jedním z důvodů, proč se pozornost obrátila právě tímto směrem, byla pravděpodobně skutečnost, že v srpnu 1925 tudy prošla povodeň, jež strhla sousední Dolejší rybník a poškodila i Šimáňovský mlýn, takže obojí zůstalo neobnoveno. Obec tedy vstoupila v jednání s majitelem, bývalým mlynářem Františkem Šimáněm. Vlastník byl ochoten rybník vyměnit za louku Václava Kellera čp. 101, kterou tento nabízel k odkupu za 12 000 Kč. Město však nemělo dostatek peněz, a tak záležitost uvízla na mrtvém bodě. Nicméně v roce 1931 se zastupitelstvo usneslo, že plánované koupaliště „V Tůních“ postoupí Sokolu za roční poplatek 10 Kč s podmínkou, že bude skutečně veřejné a že ho jednota bude udržovat na vlastní náklad. Třebaže zřízení koupaliště vyžadovala „všeobecná potřeba místních i letních hostů“ a v roce 1933 byla pro ten účel ustavena dokonce zvláštní komise, podařilo se až následujícího roku obci vyměnit s Františkem Šimáněm pozemek č. kat. 479/15 za Hořejší rybník (č. kat. 328).⁶ K vybudování koupaliště ale došlo až s odstupem několika dalších let, teprve na samém začátku druhé světové války. Dne 15. 11. 1939 započalo na místě pod vedením Ing. Zamouřila ze Strakonic

¹ Jiří SEKERA, *Rybníky na Blatensku*, Blatná 2000, s. 85.

² Státní oblastní archiv v Třeboni, fond *Velkostatek Lnáře*, inv. č. 489, sign. OS Blatná 162, ukn 475, pag. 70.

³ http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=ce&map_list=c191, 22. 1. 2018, 00:16

⁴ http://archivnimapy.cuzk.cz/cio/data/main/cio_query_01.html?mapno_cm=c3065-1, 22. 1. 2018, 00:37.

⁵ http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=3vm&map_region=25&map_list=4251_2, 22. 1. 2018, 00:41.

⁶ Státní okresní archiv (dále jen SOKA) Plzeň-jih se sídlem v Blovicích, fond *Místní národní výbor* (dále jen MNV) *Kasejovice*, inv. č. 94, K 80 (Pamětní kniha města Kasejovice, 1922–1989, pag. 80, 153, 258, 259, 346, 352.

vytyčování prací, které pak probíhaly pod dozorem stavbyvedoucího Futery.⁷ Nejspíše již roku 1940 bylo koupaliště dokončeno, ale Sokol se z něj neradoval dlouho, neboť nařízení Říšského protektora z 12. 4. 1941 činnost tohoto spolku zastavilo. Dne 8. 10. téhož roku pak byla jednota rozkazem nového protektora Reinharda Heydricha rozpuštěna a obnovena až po válce.⁸

Po roce 1948 převzala péči o koupaliště Krajská vodohospodářská služba, která měla od roku 1951 své pracoviště v domě čp. 16 (bývalá koželužna Františka Hanzlíka). Hned v roce 1952 provedla úpravu nádrže šterkováním a položením kamenných desek a roku 1955 bylo koupaliště vypuštěno a vyčištěno. V dalších letech se pak mělo dokončit dláždění břehů. Nákladem MNV ve výši 8 000 Kčs byl v roce 1959 opraven poškozený most nad odtokovým korytem z koupaliště přes bývalý Dolejší rybník.⁹

Vladimír Červenka
leden 2018

⁷ SOKA Plzeň-jih se sídlem v Blovicích, fond *Archiv města Kasejovice*, inv. č. 833, kart. 111 (Písemná pozůstalost Josefa Šmuhaře).

⁸ Jiří KOUŘIL, *Příčiny zrušení České obce Sokolské 8. října 1941*, *Studia sportiva*, roč. 2015, č. 1, s. 116, 118.

⁹ SOKA Plzeň-jih se sídlem v Blovicích, fond *MNV Kasejovice*, inv. č. 94, K 80 (Pamětní kniha města Kasejovice, 1922–1989, pag. 458, 469, 504, 599).

*Josefské vojenské mapování (1764–1768).
1. Kopřivnický rybník, 2. Hořejší rybník (Koupaliště), 3. Dolejší rybník.*

*Císařský otisk mapy Stablního katastru (1837) – detail.
1. Hořejší rybník (Koupaliště), 2. Dolejší rybník, 3. Mikšovský (Šimáňovský) mlýn.*

3. vojenské mapování (1877–1880).
1. Hořejší rybník (Koupaliště), 2. Dolejší rybník.

Současná situace (<https://mapy.cz>).

*Koupaliště (bývalý Hořejší rybník), první polovina 50. let 20. století
(fotoarchiv Města Kasejovice).*

